

HM Government

Budući odnos između Ujedinjenog Kraljevstva i Europske unije

Izvršni sažetak

Ujedinjeno Kraljevstvo **napustit će Europsku uniju 29. ožujka 2019.** i započeti novi put u svijetu.

Vlada će **ispuniti obećanje dano na referendumu iz 2016. godine** koji je bio i najveći praznik demokracije u povijesti ove zemlje. To će biti i ključni dan za ostvarenje našeg glavnog cilja: izgraditi državu koja funkcionira za sve. Državu koja je jača, pravednija, ujedinjenija i više okrenuta prema van.

Detaljna vizija

Kako bismo ispunili taj cilj, Vlada radi na detaljnom prijedlogu za **principijelan i praktičan Brexit**.

Taj prijedlog **podupire viziju koju je premijerka definirala u Lancaster Houseu, Firenci, Mansion Houseu i Münchenu** te odgovara na pitanja koja je EU postavila tijekom proteklih mjeseci – objašnjava kako će odnos funkcionirati, koje prednosti on donosi objema stranama te kako će se poštivati i suverenitet Ujedinjenog Kraljevstva i autonomnost Europske unije.

U principu, radi se o paketu kojim se definira **nova i pravedna ravnoteža** između prava i obaveza.

Vlada na taj način nastoji **pojačati napore koji su uloženi u pregovore** tijekom kojih su Ujedinjeno Kraljevstvo i Europska unija zajednički razvijali i dogovarali okvir za novi odnos koji će na snagu stupiti ove jeseni.

Principijelan Brexit

Principijelan Brexit podrazumijeva **poštivanje rezultata referenduma** i odluke građana Ujedinjenog Kraljevstva za ponovno preuzimanje kontrole nad zakonima, granicama i novcem Ujedinjenog Kraljevstva, što se mora učiniti na način koji je u skladu s Vladinim širim ciljevima u okviru pet područja života nacije Ujedinjenog Kraljevstva.

Na području **gospodarstva** potrebno je razviti opsežan i dubok gospodarski odnos s Europskom unijom koji će pojačati budući prosperitet u skladu s modernom industrijskom strategijom Ujedinjenog Kraljevstva te smanjiti mogućnost prekida trgovine između Ujedinjenog Kraljevstva i Europske unije, što će zaštititi radna mjesta i primanja, a istovremeno nam omogućiti i da u potpunosti iskoristimo mogućnosti za trgovanje diljem svijeta.

Što se **zajednica** tiče, važna pitanja koja su istaknuta referendumom riješit ćemo prekidom slobodnog kretanja i primjenom novog imigracijskog sustava, uvođenjem novih neovisnih pravilnika koji će poljoprivrednicima i ribarima pružiti potrebnu podršku, iskoristit ćemo Fond zajedničkog prosperiteta za poticanje novog vala regeneracije mjesta i gradova u Ujedinjenom Kraljevstvu te zajamčiti sigurnost građana.

Što se **unije** tiče, održat ćemo obećanja dana Sjevernoj Irskoj štiteći mirovni proces i izbjegavajući postavljanje „tvrde“ granice, štitit ćemo ustavnu i gospodarsku cjelovitost Ujedinjenog Kraljevstva te prenijeti odgovarajuće ovlasti Edinburghu, Cardiffu i Belfastu i pritom osigurati da dogovor bude pogodan i za teritorije Krune, Gibraltar i ostale prekomorske teritorije, pri čemu naglašavamo da neće biti nikakvih promjena dugotrajnih odnosa koje ti entiteti imaju s Ujedinjenim Kraljevstvom.

Što se **demokracije** tiče, napustit ćemo institucije Europske unije i ponovo preuzeti kontrolu nad suverenitetom Ujedinjenog Kraljevstva, osigurati da zakone koji definiraju živote naših građana donose osobe koje su ti građani izabrali te da njihovu provedbu osiguravaju sudovi Ujedinjenog Kraljevstva koji su jasno odgovorni građanima Ujedinjenog Kraljevstva.

Što se tiče **mjesta koje Ujedinjeno Kraljevstvo zauzima u svijetu**, nastavit ćemo promicati inovacije i nove ideje, provoditi potpuno neovisnu vanjsku politiku i surađivati s EU na promicanju i zaštiti zajedničkih europskih vrijednosti demokracije, otvorenosti i slobode.

Novi odnos

Vođena tim principima, Vlada odlučno želi izgraditi **novi odnos na obostranu korist Ujedinjenog Kraljevstva i Europske unije**. U tom odnosu Ujedinjeno Kraljevstvo napustit će zajedničko tržište i carinsku uniju kako bi potražilo nove mogućnosti i osiguralo si novu ulogu u svijetu uz istovremenu zaštitu radnih mjesta, potporu rastu i održavanje suradnje na polju sigurnosti.

Vlada vjeruje da taj novi odnos mora svojim opsegom biti širi od svih ostalih odnosa između Europske unije i drugih zemalja. To će **naglasiti dugu zajedničku povijest Ujedinjenog Kraljevstva i Europske unije, bliske veze i jedinstvenu početnu točku**. Odnos mora osigurati stvarne i dugotrajne prednosti za obje strane, podržati zajednički prosperitet i sigurnost, zbog čega Vlada predlaže strukturiranje odnosa oko gospodarskog i sigurnosnog partnerstva.

Budući odnos zajednički moraju oblikovati Ujedinjeno Kraljevstvo i Europska unija slijedivši **odgovoran pristup kojim će se izbjeći formiranje „tvrde“ granice između Sjeverne Irske i Republike Irske** na način koji poštuje ustavnu i gospodarsku cjelovitost Ujedinjenog Kraljevstva te autonomnost Europske unije.

Gospodarsko partnerstvo

Pri dizajniranju novog gospodarskog odnosa Ujedinjeno Kraljevstvo i Europska unija trebaju se stoga usredotočiti na osiguravanje **neometanog graničnog pristupa tržištu robe druge strane**.

U svrhu ispunjenja tog cilja Vlada predlaže formiranje **područja slobodne trgovine robom**.

Područje slobodne trgovine **zaštitilo bi jedinstveno integrirane nabavne lance i procese „točno na vrijeme“** koji su se tijekom zadnjih 40 godina razvili u Ujedinjenom Kraljevstvu i Europskoj uniji, kao i radna mjesta i primanja koja o njima

ovise te bi se na taj način osiguralo da tvrtke s obje strane mogu nastaviti poslovati putem dosadašnjih vrijednosti i nabavnih lanaca. Time bi se izbjegla potreba za carinske i regulatorne provjere na granicama, pa tvrtke ne bi morale ispunjavati skupe carinske deklaracije. Proizvodi bi mogli proći samo jedan skup odobrenja i ovlaštenja na bilo kojem od tržišta te bi se potom mogli prodavati na oba.

Područje slobodne trgovine robom tako bi Ujedinjenom Kraljevstvu i Europskoj uniji omogućilo da **ispune obećanja dana Sjevernoj Irskoj i Republici Irskoj** unutar cjelokupnog budućeg odnosa.

Izbjegli bismo potrebu za uspostavljanjem „tvrde“ granice između Sjeverne Irske i Republike Irske bez štete po unutarnje tržište Ujedinjenog Kraljevstva na način koji u potpunosti poštuje cjelovitost objedinjenog tržišta, carinske unije i pravilničkog okvira Europske unije.

Dogovori vezani uz trgovanje robom moraju se uskladiti s novim pravilima za usluge i digitalni sadržaj, što će Ujedinjenom Kraljevstvu dati slobodu da zacrta vlastiti put na onim područjima koja su najbitnija za gospodarstvo države. Vlada želi umanjiti nove barijere u trgovini između Ujedinjenog Kraljevstva i Europske unije te se nada da će obje strane surađivati kako bi se one s vremenom svele na još manju mjeru, no svjesna je da će Ujedinjeno Kraljevstvo u svojem pristupu tržištu Europske unije biti suočeno s većim brojem barijera no što je to danas slučaj.

Naposljetku, nužno je da ovako dubok odnos bude utemeljen na propisima koji će objema stranama zajamčiti da se mogu pouzdati u **otvorenost i pravednost trgovine**. Vlada stoga predlaže recipročne obveze koje će tvrtkama iz Ujedinjenog Kraljevstva zajamčiti nastavak pravednog tržišnog natjecanja u Europskoj uniji, a isto jamstvo dati i tvrtkama iz Europske unije koje posluju u Ujedinjenom Kraljevstvu.

Shodno tome, Vlada želi uspostaviti **gospodarsko partnerstvo** koje obuhvaća:

- zajednički pravilnik za **robu koji obuhvaća poljoprivredne prehrambene proizvode** i sastoji se samo od onih pravila koja su potrebna za neometano trgovanje na granicama, što znači da se Ujedinjeno Kraljevstvo unaprijed obvezuje na sporazum o kontinuiranom usklađivanju relevantnih pravila Europske unije i pravila koja je donio Parlament ili ovlaštena zakonodavstva;
- sudjelovanje Ujedinjenog Kraljevstva u onim **agencijama Europske unije koje daju odobrenja za robu** u visoko reguliranim sektorima, kao što su Europska agencija za kemikalije, Europska agencija za sigurnost zračnog prometa i Europska agencija za lijekove, prihvaćajući pravila tih agencija i doprinoseći njihovim troškovima sukladno novom dogovoru kojim se utvrđuje da Ujedinjeno Kraljevstvo neće biti zemlja članica;
- postupno uvođenje novog **Sporazuma o olakšanom carinjenju** koji će dokinuti potrebu za carinske provjere i kontrole između Ujedinjenog Kraljevstva i Europske unije kao da se radi o kombiniranom carinskom teritoriju, što će Ujedinjenom Kraljevstvu omogućiti kontrolu vlastitih tarifa za

trgovinu s ostatkom svijeta i osigurati da tvrtke plaćaju ispravnu tarifu ili je ne plaćaju, što će se implementirati po fazama kako obje strane budu dovršavale potrebne pripreme;

- u kombinaciji s **ukidanjem tarifa na svu robu**, taj sporazum spriječit će i nove napetosti na granici te zaštititi nabavne lance koji se pružaju Ujedinjenim Kraljevstvom i Europskom unijom te tako zaštititi povezana radna mjesta i primanja;
- nove sporazume o **uslugama i digitalnom sadržaju** koji će osigurati regulatornu slobodu u onim područjima koja su najbitnija za uslužno gospodarstvo Ujedinjenog Kraljevstva i na taj način osigurati da Ujedinjeno Kraljevstvo zauzme položaj koji mu omogućava da iskoristi napredne djelatnosti u skladu sa svojom modernom industrijskom strategijom, istovremeno priznajući da Ujedinjeno Kraljevstvo i Europska unija neće imati onu razinu pristupa tržištu druge strane koja je prisutna danas;
- nove gospodarske i regulatorne sporazume o **financijskim uslugama** koji će očuvati obostrane pogodnosti integriranih tržišta te zaštititi financijsku stabilnost poštujući pravo Ujedinjenog Kraljevstva i Europske unije na kontrolu pristupa vlastitim tržištima, pri čemu se napominje da ti sporazumi neće replicirati režime putovnica Europske unije;
- nastavak suradnje na polju **energetike i prijevoza** kojim će se očuvati Jedinstveno tržište električne energije u Sjevernoj Irskoj i Republici Irskoj, nastojati ostvariti šira suradnja na polju energetike, definirati sporazum o zračnom prometu te istražiti recipročne dogovore za operatere koji obavljaju cestovni prijevoz i prijevoz putnika;
- **novi okvir** koji poštuje pravo Ujedinjenog Kraljevstva da kontrolira svoje granice te građanima Ujedinjenog Kraljevstva i Europske unije omogućava da nastave putovati, a tvrtkama i profesionalcima da nastave pružati usluge sukladno sporazumima koje će Ujedinjeno Kraljevstvo u budućnosti može ponuditi ostalim bliskim trgovačkim partnerima; i
- s obzirom na dubinu ovog partnerstva, obvezujuće odredbe koje jamče **okruženje za otvoreno i pravedno trgovanje** – obvezu primjene zajedničkih pravilnika za državnu pomoć, uspostavu sporazuma o suradnji između zakonodavstava vezano uz tržišno natjecanje te dogovor o zadržavanju visokih standarda putem neregresivnih odredbi na područjima koja obuhvaćaju zaštitu okoliša i zapošljavanje, sukladno jakim obećanjima koje Ujedinjeno Kraljevstvo ima na domaćem tržištu.

Takvo partnerstvo bi Ujedinjenom Kraljevstvu i Europskoj uniji omogućilo da **ispune svoja obećanja Sjevernoj Irskoj i Republici Irskoj u okviru cjelokupnog budućeg odnosa**: očuvanjem ustavne i gospodarske cjelovitosti Ujedinjenog Kraljevstva, poštivanjem odredbi i duha Sporazuma iz Belfasta te osiguravanjem da se operacijski pravni tekst koji će Ujedinjeno Kraljevstvo dogovoriti s Europskom

unijom o „zaštitnom“ rješenju u sklopu Sporazuma o povlačenju neće morati upotrijebiti.

Iako je prijedlog vlade ambiciozan po svojoj širini i dubini, on je i provodiv te jamči provedbu rezultata referenduma uz istovremeno **poštivanje suvereniteta Ujedinjenog Kraljevstva i autonomije Europske unije** pri čemu Parlament ima pravo odlučiti koje će zakone u budućnosti usvojiti, svjestan da bi oni proporcionalno mogli utjecati na buduće odnose za koje su Ujedinjeno Kraljevstvo i Europska unija ranije imali zajedničke pravilnike.

Ukratko, prijedlog uspostavlja **pravednu i pragmatičnu ravnotežu** za buduće trgovinske odnose između Ujedinjenog Kraljevstva i Europske unije – odnos koji će zaštititi radna mjesta i primanja te osigurati rezultat koji odgovara objema stranama.

Partnerstvo na polju sigurnosti

Sigurnost Europe oduvijek je bila i ostat će neraskidivo povezana sa sigurnošću Ujedinjenog Kraljevstva, zbog čega se Vlada **bezuvjetno obvezala** čuvati je.

Tijekom svojeg članstva u Europskoj uniji, Ujedinjeno Kraljevstvo **surađivalo je sa svim državama članicama na razvoju velikog broja alata kojima se jamče kombinirane operacijske sposobnosti Ujedinjenog Kraljevstva i Europske unije**, kao i sigurnost građana. Važno je da Ujedinjeno Kraljevstvo i Europska unija nastave tu suradnju te izbjegnu prekide u operacijskim sposobnostima nakon izlaska Ujedinjenog Kraljevstva.

Ujedinjeno Kraljevstvo više neće biti dijelom zajedničkih politika Europske unije o vanjskoj politici, obrani, sigurnosti, pravosuđu i unutarnjoj politici. Vlada umjesto toga predlaže novo partnerstvo na polju sigurnosti kojim će se zadržati bliska suradnja **jer se s neprekidnim promjenama u svijetu mijenjaju i prijetnje s kojima su suočeni i Ujedinjeno Kraljevstvo i Europska unija.**

Shodno tome, Vlada želi uspostaviti **partnerstvo na polju sigurnosti** koje obuhvaća:

- zadržavanje postojećih **operacijskih sposobnosti** kojima Ujedinjeno Kraljevstvo i Europska unija štite sigurnost svojih građana, što obuhvaća i mogućnost tijela za izvršavanje zakonodavstva da dijele važne podatke i informacije te praktičnu suradnju u istragama ozbiljnih kaznenih djela i terorizma – suradnju koja se temelji na postojećim alatima i mjerama, uz izmjenu zakonskih i operacijskih praksi po potrebi i dogovoru kako bi se osigurala operacijska dosljednost između Ujedinjenog Kraljevstva i Europske unije;
- **sudjelovanje Ujedinjenog Kraljevstva u najbitnijim agencijama**, uključujući Europol i Eurojust, što će omogućiti učinkovitu razmjenu znanja i informacija, pri čemu će službenici za izvršavanje zakonodavstva i pravni stručnjaci usko surađivati kako bi mogli brzo koordinirati operacije i sudske postupke uz prihvaćanje pravila danih agencija i doprinos njihovim troškovima

sukladno novim sporazumima kojima se potvrđuje da Ujedinjeno Kraljevstvo više nije država članica;

- sporazume o **koordiniranju pitanja vanjske politike, obrane i razvoja** pri čemu će se zajedničkim snagama nastojati riješiti najbitniji globalni izazovi koji zahtijevaju suradnju te nastavak razvoja značajnih sredstava, stručnosti, znanja i sposobnosti Ujedinjenog Kraljevstva za zaštitu i promicanje europskih vrijednosti;
- **zajedničkih razvoj sposobnosti** koji podržava operacijsku učinkovitost i interoperabilnost vojske Ujedinjenog Kraljevstva i Europske unije te jačanje konkurentnosti europske obrambene industrije, što će omogućiti rješavanje sadašnjih i budućih prijetnji; i
- **širu suradnju** u sklopu koje će se zauzeti pristup „cijelog puta“ kako bi se riješili uzroci ilegalnih migracija, uspostavio strateški dijalog o kibernetičkoj sigurnosti, uspostavio okvir za podršku suradnji na polju suzbijanja terorizma, osiguravanje podrške i stručnosti za zaštitu građana te zajednička suradnja na polju zdravstvene sigurnosti.

Prioritetni i ostali načini suradnje

Naposljetku, Vlada vjeruje da bi budući odnos trebao obuhvaćati i područja suradnje koja su izvan dva temeljna partnerstva, no koja su svejedno izuzetno važna za Ujedinjeno Kraljevstvo i Europsku uniju. Ona obuhvaćaju:

zaštitu **osobnih podataka**, osiguravanje da budući odnos omogućava nastavak slobodnog protoka podataka koji će podržati poslovne aktivnosti i suradnju na polju sigurnosti te tvrtkama zajamčiti sigurnost;

zajednička nastojanja za bolje razumijevanje i unaprjeđenje života ljudi unutar i izvan granica Europe uz uspostavu **dogovora o suradnji** na polju znanosti i inovacija, kulture i obrazovanja, razvoja i internih aktivnosti, istraživanja i razvoja na polju obrane i svemira kako bi Ujedinjeno Kraljevstvo i Europska unija mogli nastaviti suradnju na tim poljima, uključujući onu putem programa Europske unije kojima će Ujedinjeno Kraljevstvo dati odgovarajući financijski doprinos; i

ribolov, definiranje novih sporazuma za godišnje pregovore o pristupu vodama i dijeljenje ribolovnih mogućnosti na temelju pravednijih i znanstveno utemeljenijih metoda – pri čemu će se Ujedinjeno Kraljevstvo tretirati kao neovisna obalna država.

Praktičan Brexit

Kako bi se uspostavio praktični odnos potreban za osiguravanje prosperiteta Ujedinjenog Kraljevstva i Europske unije, kao i sigurnosti građana Ujedinjenog Kraljevstva i Europske unije, **obje strane moraju biti sigurne da mogu vjerovati i pouzdati se u obećanja koja su jedna drugoj dale.**

Kako bi se podržao budući odnos, Vlada predlaže zajedničke **institucijske sporazume** koji će osigurati odgovarajuću demokratsku obvezu, omogućiti da se

odnos tijekom vremena razvija, osigurati učinkovito upravljanje suradnjom te Ujedinjenom Kraljevstvu i Europskoj uniji omogućiti da pitanja riješe čim se ona pojave.

Ti sporazumi trebali bi imati format Sporazuma o pridruživanju i **osigurali bi da novi dogovori budu održivi** – da odgovaraju i građanima Ujedinjenog Kraljevstva i onima Europske unije i sada i u budućnosti. Oni bi osigurali redovit dijalog između vođa i ministara Ujedinjenog Kraljevstva i Europske unije, razmjerno dubini budućeg odnosa i sukladno značaju globalnog statusa obje strane.

Time bi se **podržalo neometano funkcioniranje odnosa** i različiti oblici regulatorne suradnje dogovorene između Ujedinjenog Kraljevstva i Europske unije. Za obveze koje Ujedinjeno Kraljevstvo ima prema Europskoj uniji, uključujući područja na kojima Vlada predlaže da Ujedinjeno Kraljevstvo ostane uključeno u zajedničke pravilnike, postojao bi jasan postupak za ažuriranje relevantnih pravila, uz poštivanje suvereniteta Ujedinjenog Kraljevstva i mogućnosti rasprave u Parlamentu.

Ti sporazumi obuhvaćali bi **robustne i prikladne načine rješavanja sporova**, obuhvaćajući Zajednički odbor i u mnogim područjima obvezujuću neovisnu arbitražu – pri čemu se putem procedure zajedničke reference prihvaća uloga Suda Europske unije kao tumača pravila Europske unije, no temeljeno na principu da sud jedne strane ne može riješiti sporove između dvije strane.

Osigurali bi i da Ujedinjeno Kraljevstvo i Europska unija **dosljedno tumače pravila**, pri čemu prava u Ujedinjenom Kraljevstvu provode sudovi Ujedinjenog Kraljevstva, a u Europskoj uniji sudovi Europske unije uz obvezu da sudovi Ujedinjenog Kraljevstva obrate dužnu pozornost na zakone Europske unije samo u onim područjima u kojima je Ujedinjeno Kraljevstvo nastavilo primjenjivati zajednički pravilnik.

Ti bi sporazumi u konačnici **omogućili fleksibilnost**, osigurali da Ujedinjeno Kraljevstvo i Europska unija mogu revidirati odnos, odgovoriti na promjene i izazove koji se tijekom vremena pojave te se na njih prilagoditi.

Budućnost

Vlada vjeruje da je **ovaj prijedlog za principijelan i praktičan Brexit ispravna odluka** i za Ujedinjeno Kraljevstvo i za Europsku uniju.

Njime bi se zajamčila provedba rezultata referendumu i dano obećanje, a istovremeno bi se **definiranjem nove ravnoteže između prava i obveza** osiguralo da Ujedinjeno Kraljevstvo izađe iz Europske unije, a da pritom ne napusti Europu.

Sukladno duhu Članka 50 i obvezama obje strane da se pridržavaju principa da „ništa nije dogovoreno dok sve nije dogovoreno“, **Sporazum o povlačenju i okvir budućeg odnosa neraskidivo su povezani**, pa se zajedno moraju i zaključiti.

Obje strane moraju se usredotočiti da **u što kraćem roku „Budući okvir“ pretvore u pravni tekst** prije ratifikacije obvezujućih sporazuma za njegovu provedbu – u cilju osiguravanja neometane i regulirane tranzicije iz razdoblja implementacije u razdoblje budućeg odnosa.

Na temelju ovog prijedloga Vlada će **pregovarački tim Ujedinjenog Kraljevstva zadužiti za brzo postizanje dogovora s Europskom unijom** kako bi se kasnije ove godine uz Sporazum o povlačenju postigao i sadržajan sporazum o Budućem okviru.